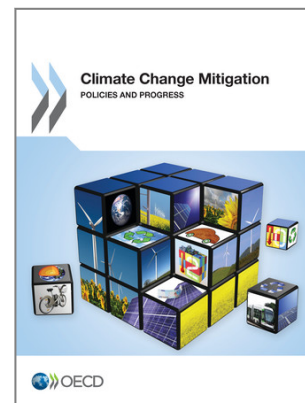

OECD *Multilingual Summaries*

Climate Change Mitigation

Policies and Progress

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: [10.1787/9789264238787-en](https://doi.org/10.1787/9789264238787-en)

Łagodzenie zmian klimatu

Strategie i postępy

Streszczenie w języku polskim

Opanowanie zmian klimatu to trudne polityczne wyzwanie, które wymaga dużego zaufania i chęci współpracy między krajami. Aby utrzymać wzrost średniej temperatury na świecie poniżej 2°C, globalna emisja gazów cieplarnianych musi do 2050 r. zmniejszyć się o 40-70% w stosunku do 2000 r., a do 2100 r. - osiągnąć poziom zbliżony do zera lub negatywny. Jeśli sytuacja nie zmieni się, istnieje wysokie prawdopodobieństwo znacznie silniejszych wzrostów temperatury, które zwiększą ryzyko wystąpienia poważnych i nieodwracalnych zmian w ekosystemach, istotnej dezorganizacji rolnictwa oraz konsekwencji na ludzkie zdrowie w tym i kolejnych stuleciach.

Niniejszy raport przedstawia strategie i osiągnięte postępy w kwestii łagodzenia zmian klimatu w 34 krajach członkowskich OECD, Unii Europejskiej oraz 10 krajach partnerskich (Brazylia, Chińska Republika Ludowa, Kolumbia, Kostaryka, Indonezja, Indie, Łotwa, Litwa, Federacja Rosyjska i Republika Południowej Afryki). Ma on na celu zwiększenie przejrzystości i szerzenie wiedzy na temat celów łagodzenia zmian klimatu oraz na temat stopnia, w jakim wdrożone zostały w różnych dziedzinach gospodarki instrumenty regulujące ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla oraz inne regulacje dotyczące emisji gazów cieplarnianych.

Zaobserwowano następujące kluczowe zmiany w strategiach łagodzenia zmian klimatu:

- **Od 1990 r. łączna emisja gazów cieplarnianych w objętych badaniem krajach zwiększyła się, w niemalże wszystkich krajach zmniejszyła się jednak emisja gazów cieplarnianych w przeliczeniu na jednostkę produktu krajowego brutto (PKB).** W nielicznych przypadkach emisje zmniejszyły się w ostatnich latach w wyniku kryzysu finansowego, lecz powróciły już do tendencji wzrostowej ze względu na zwiększoną aktywność gospodarczą lub zmiany w polityce energetycznej wprowadzone po awarii jądrowej w Fukushima. Pomimo że część krajów ograniczyła emisję gazów cieplarnianych, konieczne jest podejmowanie dalszych kroków spójnych z Ramową konwencją Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), aby uniknąć niebezpiecznych, spowodowanych przez człowieka zmian klimatu.
- **Wykorzystanie niskoemisyjnych źródeł energii jest coraz intensywniejsze, lecz nadal większość krajów opiera gospodarkę na paliwach kopalnych oraz wspiera ich produkcję i zużycie.** W 2012 roku węgiel - paliwo o najwyższym współczynniku emisyjności - nadal wykorzystywany był do produkcji 45% elektryczności w krajach poddanych badaniu. Pomimo że kilka krajów wprowadziło reformy systemu dofinansowywania paliw kopalnych, liczne kraje nadal wspierają ich produkcję i zużycie.
- **System opodatkowania energii jest stopniowo uzależniany od poziomu emisyjności paliw, a coraz większa liczba regulacji prawnych wykorzystuje podatki od emisji dwutlenku węgla, aby wyraźnie wycenić koszty jego emisji.** Tym niemniej odsetek emisji objętych podatkami od energii i od emisji dwutlenku węgla jest nadal niski, a aktualne stopy podatkowe nie są wystarczające, aby zachęcić do wprowadzania zmian technologicznych i w znaczący sposób wpłynąć na zachowanie konsumentów. 15 krajów z grupy krajów objętych badaniem aktualnie

wprowadza lub opracowuje podatki od emisji dwutlenku węgla na poziomie narodowym lub niższym.

- **W coraz większej liczbie regulacji międzynarodowych, narodowych i niższych wprowadzany jest system handlu uprawnieniami do emisji (ETS), ceny tych uprawnień są jednak niskie.** System ETS został wprowadzony w Unii Europejskiej, a także na poziomie krajowym w Korei, Nowej Zelandii i Szwajcarii. Chiny wprowadziły pilotażowy program ETS w siedmiu miastach i prowincjach i planują rozszerzyć go na wszystkie gałęzie gospodarki. Na poziomie niższym niż krajowy ETS zostało wprowadzone w Kalifornii i 9 innych stanach północno-zachodnich Stanów Zjednoczonych, w Quebecu w Kanadzie oraz w Tokio i w Saitamie w Japonii.
- **Część badanych krajów wprowadziła w ostatnim czasie reformy mające na celu wspieranie rozwoju energii odnawialnych, polegające na ograniczeniu stosowania gwarantowanych cen zakupu, rozszerzeniu wykorzystywania premii gwarantowanych i prowadzeniu procesów przetargowych zgodnych z zasadami konkurencji.** Szerokie zastosowanie mają także regulacje dotyczące emisyjności elektrowni, gospodarki paliwowej pojazdów oraz wydajności energetycznej budynków. Wprowadzenie tych przepisów ma na celu także polepszenie bezpieczeństwa energetycznego, jakości powietrza i ochronę zdrowia ludzkiego.
- **Wydatki publiczne przeznaczone na badania i rozwój w dziedzinie energii utrzymują się na niskim poziomie w przeliczeniu na odsetek PKB, rośnie jednak odsetek wydatków na związane z energią badania w dziedzinie technologii niskoemisyjnych takich jak magazynowanie energii, inteligentne sieci energetyczne, paliwa i pojazdy nowej generacji oraz wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla (CCS).** W 2012 r. 22 kraje członkowskie OECD wydały łącznie ok. 13 miliardów dolarów amerykańskich na publiczne badania i rozwój w dziedzinie energetyki, a zwłaszcza na odnawialne źródła energii, wydajność energetyczną i energię jądrową. W niektórych krajach CCS pochłania ponad połowę wydatków na badania i rozwój w dziedzinie paliw kopalnych. Także sektor prywatny w znaczący sposób finansuje badania i rozwój w dziedzinie energetyki.
- **Podczas gdy większość badanych krajów podjęła do tej pory ograniczone działania w kwestii zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych przez gospodarstwa rolne, niektóre kraje dokonały znacznych postępów na rzecz walki z wylesianiem oraz emisją gazów cieplarnianych z sektorów gospodarki innych niż energetyka.** Rolnictwo, wylesianie, przemysł i odpady to znaczące źródła emisji gazów cieplarnianych w niektórych krajach. Od 1990 r. intensywność emisji gazów cieplarnianych przez gospodarstwa rolne spadła w wielu krajach. Tym niemniej wprowadzenie mechanizmów łagodzących zmiany klimatu w tym sektorze okazało się trudnym wyzwaniem, częściowo ze względu na ograniczony dostęp do tanich technologii ekologicznych w wielu regionach. Pomimo trudnego stanu wyjściowego w niektórych państwach (np. w Brazylii) osiągnięto znaczne postępy w ograniczeniu stopnia wylesienia. W celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w sektorze przemysłu i gospodarki odpadami jednocześnie wykorzystuje się także dostępne instrumenty ekonomiczne, regulacje prawne i programy informacyjne.

Prawie wszystkie objęte badaniami państwa podjęły dostosowane do okoliczności krajowych wyzwania i cele na 2020 r. w kontekście Konwencji UNFCCC i Protokołu z Kioto. Wiele krajów ogłosiło także swój planowany wkład (INDC) na okres po roku 2020. Na poziomie krajowym Wielka Brytania ustanowiła prawnie wiążący, długoterminowy cel łagodzenia zmian klimatu z krótkoterminowym bilansem emisji dwutlenku węgla. Podobne kroki podjęły lub planują podjąć także Dania, Finlandia, Francja i Norwegia. Wiele krajów określiło także krajowe cele dla ważnych wskaźników takich jak emisja gazów cieplarnianych, energia odnawialna, wydajność energetyczna i zalesianie.

Nawet jeśli zapowiedziany aktualnie wkład INDC oraz cele poszczególnych krajów zostaną w pełni spełnione, obecny światowy bilans emisji dwutlenku węgla (odpowiadający w skali świata wzrostowi poniżej 2 °C) zostanie wyczerpany w okolicach 2040 roku, chyba że podjęte zostaną bardziej zdecydowane kroki. Pomimo że większość objętych badaniami krajów odnotowuje postępy na rzecz łagodzenia zmian klimatu, wiele z nich prawdopodobnie nie osiągnie swoich celów z powodu braku znaczącego przyspieszenia spadku poziomu rocznej emisji gazów cieplarnianych.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org , faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights

[Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!](#)

© OECD (2015), *Climate Change Mitigation: Policies and Progress*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264238787-en